

ORTOGRAFIA

4 L'accentuació

telèfon Ramon

cabàs helicòpter

harmònica

amable música

La sil·laba tònica d'una paraula és la que es pronuncia amb més força o intensitat. En alguns casos, la vocal d'aquesta sil·laba porta un accent gràfic. En català, l'accent pot ser obert (') o tancat ("), segons la vocal: la **a** sempre du accent obert, la **i** i la **u** sempre el duen tancat i la **e** i la **o** poden portar accent obert o tancat, segons com es pronuncien.

Una paraula és **aguda** quan la sil·laba tònica ocupa l'última posició. Les agudes porten accent gràfic quan acaben en **a, e, i, o, u, en, in**. Per exemple: **cobàs, autobús, coméu, entén...**

Una paraula és **baixa** quan la sil·laba tònica ocupa la penúltima posició. Les baixes no acaben en les vocals **a, e, i, o, u, en, in, è, èu, èu...**

...bús

fà...

mú...

Des de cada taller,
accedireu directament als
continguts corresponents del
manual de consulta. Un cop dins, podreu
navegar per les diferents seccions
amb els menús superiors.

ORTOGRAFIA

5 L'accent diacrític

A la **mà** hi tenim cinc dits.**Ma** germana és molt honrada.Ha nascut un petit **be** negre.Ho has fet molt **bé**.Guardeu-**vos** del fred.**Vós** sou el que m'importa.La **son** l'ha vençut.**Són** tres quarts de vuit ja.

L'accent diacrític serveix per distingir dues paraules que s'escriuen igual, però que tenen significats diferents, tot i que, segons les normes d'accentuació, no haurien de portar accent gràfic. Els monosí-labs, en general, no s'accentuen.

bé (bo) - be (xai)

mó (Terra) - mó (possessiu)

sòl (terra) - sol (estrella)

déu (divinitat) - deu (nombre)

pèl (del cos) - pel (per + el)

són (ser) - son (dormir)

és (ser) - es (pronom)

què (pronom) - que (conjunció)

té (tenir) - te (infusió, pronom)

mà (del cos) - ma (possessiu)

sé (saber) - se (pronom)

ús (utilitat) - us (pronom)

més (quantitat) - mes (de l'any)

sí (afirmació) - si (condició)

vós (tractament) - vos (pronom)

DICTAT

- Deu nens de la classe es van disfressar de déus de l'Olimp.
- Ma germana s'ha cremat i duu la mà embenada.
- Aquest home del temps es pensa que és el més savi de tots.
- Les plantes arrelen al sòl. Necesiten aigua i sol per créixer.
- Vols dir que te n'aniràs sense prendre ni una tassa de te? Va, té. Hi vols sucre?